

GRANTURILE ACADEMIEI ROMÂNE 2023-2025 (GAR-2023)

Ghidul Solicitantului

CUPRINS

1. Context
2. Obiective și rezultate
3. Condiții de participare
4. Buget alocat
5. Tipuri de activități eligibile
6. Categoriile de cheltuieli eligibile
7. Structura echipelor de cercetare
8. Prezentarea propunerilor de proiecte
9. Evaluarea proiectelor și a rezultatelor competiției
10. Principalele obligații ale părților
11. Calendarul competiției
12. Criterii de evaluare și proceduri

1. Context

Sistemul de Granturi al Academiei Române (GAR) este o formă specifică de finanțare reglementată prin Hotărârea de Guvern nr. 735/1996. Acesta prevede finanțarea pe baze competitive a temelor de cercetare științifică de interes național, cu un pronunțat caracter de originalitate. Finanțarea prin granturi se utilizează cu scopul de promovare a descoperirilor științifice și a creativității, de formare și de dezvoltare a carierelor științifice, precum și de stimulare a integrării cercetării românești în circuitele științifice și culturale internaționale.

Programul de granturi al Academiei Române (AR) se aprobă de Prezidiul Academiei Române, la propunerea Biroului Prezidiului și este monitorizat de Biroul Proiecte de Cercetare și Doctorat (BPCD) al Academiei Române.

În anul 2023 se inițiază acordarea de **granturi** pentru proiecte în cadrul **temelor de cercetare** stabilite de Prezidiul AR, prin evaluarea și finanțarea temelor în sistem competitiv, pe baza prezentului regulament.

GAR-2023 urmărește atingerea obiectivelor strategice ale Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2022-2027 (PNCDI) și anume:

- Obținerea unor rezultate științifice de vârf, competitive pe plan global, în scopul creșterii vizibilității internaționale a cercetării românești și a transferării ulterioare a rezultatelor în practica socioeconomică;
- Creșterea competitivității economiei românești prin inovare și transferul cunoștințelor în practica economică;
- Îmbunătățirea calității sociale a cercetării, respectiv găsirea de soluții științifice care susțin dezvoltarea socială și îmbunătățesc condiția umană a acesteia.

2. Obiective și rezultate

GAR-2023 are rolul de a dezvolta toate domeniile de cercetare științifică ale AR cu scopul de a crește competitivitatea și vizibilitatea națională și internațională a acestora, de a îmbunătăți calitatea socioumană și de a spori cunoașterea cu potențial de valorificare și lărgire a orizontului de acțiune.

Obiectivul sistemului de GAR este stimularea activităților de cercetare-dezvoltare prin realizarea unor teme originale în concordanță cu tendințele în curs pe plan intern și internațional: abordarea unor direcții de avangardă, deschiderea unor noi orizonturi de cunoaștere; susținerea și promovarea cercetării științifice fundamentale și/sau exploratorii, multi-, inter- și trans-disciplinare; racordarea cercetării științifice desfășurate în cadrul Academiei Române la evoluția, progresul și cerințele mediului socioeconomic național și global, prin adaptarea la transformările socioeconomice și culturale în context global.

Proiectele GAR pot fi în completarea unor proiecte de cercetare naționale/internaționale, cu evitarea dublei finanțări.

GAR urmărește obținerea de rezultate originale privind:

- deschiderea unor noi orizonturi de cunoaștere;
- perspective potențiale de difuzare și valorificare a rezultatelor prin publicații: cărți, monografii, articole în reviste, brevete;
- dezvoltarea de produse/metode/proceduri și servicii originale, competitive pe plan internațional și cu impact socioeconomic major.

3. Condiții de participare

Competiția GAR-2023 finanțată, în condițiile legii, exclusiv din fondurile proprii ale AR, se adresează institutelor și centrelor de cercetare ale AR.

Proiectele de cercetare pentru care se solicită finanțare se propun în cadrul a 4 teme de cercetare stabilite de Prezidiul AR, ce au ca teme de cercetare domenii de vârf, interdisciplinare:

- Cercetări avansate trans- și inter- disciplinare – baza a noi dezvoltări tehnologice;
- Cercetări la frontiera cunoașterii, cu impact asupra dezvoltării societății;
- Cercetări privind istoria și cultura poporului român;
- Cercetări privind dezvoltarea durabilă a României.

Propunerile de proiecte de cercetare pentru care se solicită finanțare în regim de granturi, se fac de cercetători, în calitate de directori de proiect, din cadrul unor institute/centre de cercetare ale Academiei Române, în calitate de instituții coordonatoare de proiect.

Este interzisă depunerea de proiecte care au în vedere realizarea unor activități deja finanțate sau în curs de finanțare, parțial sau integral, din alte surse bugetare.

Directorul de proiect (condiții cumulative):

- este doctor în științe, angajat în cadrul unei instituții de cercetare a AR, instituția fiind Coordonator de Proiect;
- este angajat în Instituția Coordonator de Proiect, pe perioadă nedeterminată;
- poate depune o singură propunere de proiect în calitate de director de proiect și poate face parte ca membru în echipa de cercetare din cel mult un alt proiect, deșu în cadrul prezentei competiții.

4. Buget alocat

Bugetul maxim alocat prezentei competiții este de 4.000.000 lei, din fondurile proprii ale AR, respectiv Fondul Recurent al Donatorilor, gestionat de Fundația Patrimoniul.

Durata unui proiect este de 2 ani.

Pentru o temă de cercetare finanțarea acordată de la bugetul programului GAR este de maximum 1.000.000 lei/2 ani, iar pentru un proiect din cadrul acestor teme finanțarea este de maximum 200.000 lei/2 ani.

5. Tipuri de activități eligibile pentru finanțare

- Activități de cercetare științifică, care să reflecte obiectivele cheie ale proiectului și care să aibă ca scop progresul față de starea de fapt existentă în domeniul acestuia, incluzând activități de cercetare-dezvoltare, participare la stagii de instruire, schimb de experiență, școli de vară din țară și/sau străinătate;
- Activități care se leagă în mod direct de obiectivele proiectului (așa cum sunt acestea identificate în planul de realizare) și care să aibă un potențial impact asupra rezultatelor proiectului, de ex.: dreptul de proprietate intelectuală, brevetare, pregătire de propuneri de proiecte naționale și internaționale pentru continuarea cercetărilor efectuate în cadrul GAR etc.);
- Activități legate de diseminarea rezultatelor cercetării și pregătirea în vederea utilizării acestora: publicații, brevete, participarea la conferințe naționale și internaționale.

Activitățile de implementare a proiectului vor fi definite în doua etape anuale, menționându-se durata desfășurării și costurile.

6. Categoriile de cheltuieli eligibile

Categoriile de cheltuieli pentru activitățile aferente proiectelor GAR-2023 care pot fi finanțate sunt cele prevăzute în HG 134/2011:

A. Cheltuieli cu personalul

Cheltuieli cu personalul - cercetători, doctoranzi, cercetători postdoctorali, tehnicieni și personal auxiliar angajați pe perioada derulării proiectului de cercetare conform legislației în vigoare.

B. Cheltuieli materiale

Cheltuieli cu materiale, consumabile și produse similare necesare realizării proiectului nu pot depăși 40% din valoarea finanțării și pot include echipamentele și aparatura de laborator, tehnica de calcul, inclusiv up-grade-urile, pachetele de programe, necesare realizării proiectului. Dotările vor rămâne în patrimoniul unității de cercetare din cadrul AR cu care s-a încheiat contractul de grant. Toate achizițiile prevăzute în proiect vor avea la bază procedurile de achiziții publice.

Cheltuielile cu servicii executate de terți (subcontractare), pot să fie de tipul:

- servicii necesare derulării proiectului;
- cheltuieli pentru achiziții de cunoștințe tehnice și de brevete sau de drepturi de utilizare a acestora, folosite exclusiv pentru activitatea de cercetare;
- cheltuieli pentru publicarea de studii, articole legate exclusiv de subiectul proiectului propus, efectuate în perioada realizării acestuia.

Cheltuielile aferente subcontractării nu pot depăși 15% din valoarea finanțării.

C. *Cheltuieli de deplasare* aferente deplasărilor în țară sau în străinătate ale membrilor echipelor de cercetare, pentru stagii de documentare sau cercetare, participări la manifestări științifice de prestigiu din domeniul proiectului. Cheltuielile cu cazarea și deplasarea se fac în baza HG 714/2018 și HG 582/2015.

Cheltuielile de deplasare nu pot depăși 20% din valoarea finanțării.

D. *Cheltuieli indirecte* (regie) implicate de proiectul de cercetare, amortismente, costul închirierii de echipamente, aparatură precum și orice alte cheltuieli posibil a fi efectuate conform art. 8 din alin. 1 din H.G. 735/1996. Cheltuielile de regie (indirecte) se calculează ca procentaj din cheltuielile directe: cheltuieli cu personalul, cheltuieli de logistică (se exclud cheltuielile de capital) și cheltuieli de deplasare. Cheltuielile indirecte nu pot depăși 20% din valoarea cheltuielilor directe.

Contractul de finanțare va specifica repartizarea sumelor pe tipuri de activități eligibile și pe categorii de cheltuieli eligibile.

Pe parcursul proiectului se pot face realocări între categoriile de buget: cheltuieli cu personalul, cheltuieli materiale și cheltuieli de deplasare, în limita a 15% din bugetul proiectului, fără o aprobare prealabilă, dar cu notificare la etapa de raportare și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare încheiat cu AR.

Finanțarea proiectelor se va face astfel: un avans de 90% din valoarea anuală la începutul anului și 10% la încheierea etapei anuale după decontarea cheltuielilor aferente activităților etapei.

Decontarea cheltuielilor ocazionate de efectuarea granturilor contractate se va face pe bază de documente și facturi în copii confirmate conform cu originalul de directorul economic/contabilușef al Instituției Coordonator de Proiect, care să ateste realizarea cheltuielilor și primirea bunurilor (și nu pe bază de factură proformă). Documentele justificative se vor încadra strict în perioada de derulare a contractului de grant.

7. Structura echipelor de cercetare

Echipa de cercetare a unui proiect este formată din:

- Director de proiect;
- Membrii echipelor de cercetare, incluzând după caz: cercetători seniori, cercetători postdoctorali, doctoranzi, masteranzi, studenți, personal auxiliar, necesari implementării proiectului.

La momentul depunerii propunerii de proiect, directorul de proiect trebuie să specifice structura generală a echipei precum și alte persoane cheie în realizarea proiectului. Nominalizarea celorlalți membri ai echipei de cercetare în cadrul propunerii de proiect este posibilă, dar nu este obligatorie, membrii echipei putând fi numiți ulterior acceptării la finanțare a proiectului din personalul propriu al Instituției Coordonatoare sau angajați pe pozițiile rămase vacante, în funcție de specificațiile postului și competențele cercetătorului.

8. Prezentarea propunerilor de proiecte

Depunerea proiectelor se face într-o singură etapă. Redactarea integrală a propunerii de proiect se face în limba română. Cererea de finanțare împreună cu documentele de participare la competiție se depun pe platforma GAR a AR: <https://acad.ro/gar2023>.

Lista documentelor de participare la competiție, descrise în Anexa la prezentul pachet de informații, va cuprinde obligatoriu:

- Cererea de finanțare (Anexa 1);
- CV-urile membrilor echipei (Anexa 2);
- Declarație pe proprie răspundere a Directorului de proiect (Anexa 3)
- Declarație pe proprie răspundere a Instituției Coordonator de Proiect (Anexa 4);

Pentru semnarea contractului cu AR, ofertanții câștigători vor depune, în original, toate documentele la Biroul Proiecte de Cercetare și Doctorat (BPCD).

9. Verificarea eligibilității

Propunerile de proiecte primite sunt verificate de către BPCD, pentru a se asigura că toate condițiile prevăzute în prezentul pachet de informații sunt îndeplinite.

Lista cu propunerile de proiecte declarate eligibile va fi comunicată de către BPCD și afișată pe platforma GAR. La momentul afișării rezultatelor, BPCD notifică directorii de proiecte, prin email, la adresele specificate de aceștia în cererile de finanțare.

Contestațiile referitoare la îndeplinirea condițiilor se pot transmite prin email sau direct la BPCD, într-un interval de 3 zile lucrătoare de la data afișării rezultatelor.

10. Criterii de evaluare și proceduri

Procedurile de evaluare sunt concepute pentru a identifica cele mai bune propuneri de proiect GAR în termeni de excelență științifică, de impact, de calitate și eficiență asupra punerii în aplicare, cât mai detaliat și mai exact posibil a proiectului. Totodată, procedurile vizează efectuarea evaluării într-un mod echitabil, transparent și omogen pentru toate propunerile prezentate în apelul GAR-2023.

Evaluarea propunerilor de proiecte se desfășoară în două faze:

- I. Faza evaluării individuale:* Fiecare evaluator acordă un punctaj pentru fiecare criteriu examinat și consemnează un comentariu atașat punctajului.
- II. Faza evaluării în panel:* Evaluatorii din panel completează Fișa de evaluare panel care cuprinde punctajele, comentariile și recomandările privind propunerea. Fișa de

evaluare panel se întocmește de către unul dintre evaluatori în calitate de raportor și este semnată de către membrii panelului.

10.1 Criterii de evaluare

Propunerile vor fi evaluate pe baza a trei criterii principale de evaluare, conform Fișei de evaluare:

- A *Exceleța științifică* Maximum 10 puncte/prag 5 p
- Claritatea și relevanța obiectivelor;
 - Soliditatea conceptului și credibilitatea metodologiei propuse;
 - Măsura în care proiectul propus se încadrează în tema propusă și are obiective inovative;
 - Conține abordări interdisciplinare.
- B *Impact* Maximum 5 puncte/prag 3 p
- Măsura în care rezultatele proiectului vor contribui la nivel național și internațional la obținerea impactului preconizat în conformitate cu Strategia AR;
 - Calitatea măsurilor propuse pentru desfășurarea cercetării și a activităților de diseminare a rezultatelor proiectului.
- C *Calitatea și eficiența implementării/aplicării* Maximum 5 puncte/prag 3 p
- Calitatea și eficiența planului de lucru, inclusiv măsura în care resursele alocate aferente planului de lucru sunt în concordanță cu obiectivele și rezultatele acestora;
 - Eficiența managementului proiectului, inclusiv a riscurilor de gestionare a inovării;
 - Expertiza necesară adecvată a membrilor echipei de cercetare a proiectului;
 - Modul în care sunt alocate sarcinile și resursele în cadrul proiectului.

Scorurile de evaluare vor fi acordate celor trei criterii principale de evaluare și nu în mod individual pentru diferitele subcriterii.

Evaluarea globală va reprezenta suma scorurilor individuale pentru fiecare criteriu (0-20).

Pragul minim global pentru propunerile de proiect va reprezenta suma celor trei scoruri individuale minime, respectiv 11 puncte. Propunerile care nu îndeplinesc pragul minim de 11 puncte nu vor fi recomandate pentru finanțare.

10.2. Evaluarea de către experți

Fiecare proiect este evaluat de 3 experți recunoscuți pe plan național și internațional, cu respectarea legislației în vigoare. Lista experților evaluatori va fi aprobată de Consiliul de Coordonare a Cercetării Științifice din Academia Română. Fiecare evaluator își va declara în scris imparțialitatea și competența în domeniul căruia aparține propunerea de proiect supusă evaluării, precum și confidențialitatea. În situația în care Biroul Prezidiului AR, în calitate de conducător de program GAR constată sau este sesizat în legătură cu existența unui conflict de interese, sau a unei alte abateri, acesta va lua măsurile necesare înlocuirii evaluatorului în cauză.

Evaluările au caracter anonim, asigurându-se confidențialitatea experților evaluatori.

- *Evaluarea individuală* - Fiecare propunere de proiect declarată eligibilă este evaluată, în mod independent, de 3 experți evaluatori din care unul va fi nominalizat drept raportor. Aceștia acordă individual punctaje pentru fiecare criteriu, conform fișei de evaluare. Punctajele acordate fiecărui criteriu sunt obligatoriu justificate prin comentarii sumative, cu evidențierea concretă a punctelor tari și a punctelor slabe. Evaluatorilor li se va solicita să aprecieze dacă bugetul proiectului este bine corelat cu obiectivele prevăzute. După finalizarea tuturor evaluărilor individuale pentru un proiect, fiecare evaluator va avea acces la punctajele și comentariile

celorlalți evaluatori. În situația în care consideră necesar, evaluatorul își poate ajusta punctajele și comentariile acordate inițial.

- *Evaluarea în panel* se va face pe teme. Fiecare proiect evaluat va avea desemnat un raportor. Raportorii proiectelor din cadrul unei teme constituie panelul temei. Șefii panelurilor vor fi aprobați de Prezidiul AR. Înaintea ședințelor de panel, raportorul va întocmi un raport de evaluare pentru fiecare proiect alocat. Pentru stabilirea ierarhiei finale a proiectelor de cercetare, toate proiectele sunt prezentate și discutate în ședința de panel. Pentru fiecare proiect, panelul stabilește nota finală și încadrarea acestuia într-una din categoriile: puternic recomandat la finanțare; recomandat la finanțare, posibil de finanțat; respectiv nerecomandat la finanțare. Raportul final de evaluare, ce va fi transmis directorului de proiect, este realizat de raportor și va integra recomandările rezultate în urma discuțiilor din ședințele de panel inclusiv aspecte privind cuantumul și structura bugetului solicitat.

10.3. Rezultatele evaluării

Rezultatul evaluării se va publica, pentru fiecare din cele 4 teme, pe site-ul AR în ordinea descrescătoare a punctajului final obținut.

Directorii de proiecte pot depune contestații în timp de 3 zile lucrătoare după data publicării rezultatelor evaluării. Contestațiile pot avea ca obiect exclusiv viciile de procedură pe care aplicantul le consideră neconforme cu precizările din pachetul de informații. Contestațiile se pot transmite prin email sau direct la sediul AR-BPCD.

Propunerile de proiecte sunt acceptate la finanțare în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute după evaluare pentru fiecare temă în parte.

Contractul de finanțare se semnează ulterior negocierii.

11. Principalele obligații ale părților

Directorul de proiect:

- Răspunde de administrarea și realizarea proiectului;
- Întocmește și transmite autorității contractante rapoarte de progres științific pe parcursul proiectului și un raport final, la timpul și în formatul stabilit de AR în contractul de finanțare. Termenele rapoartelor intermediare se propun de către directorul de proiect, în concordanță cu planul de lucru prevăzut în cererea de finanțare;
- Mediatizează activitățile din proiectul de cercetare pe site-ul institutului coordonator;
- Asigură informații actualizate privind derularea proiectului (cel puțin rezumatul proiectului și lista actualizată a publicațiilor rezultate din proiect) pe o pagină web;
- Asigură furnizarea de informații necesare platformei AR-BPG de prezentare a proiectelor finanțate;
- În cazul în care AR constată, în urma sesizărilor primite sau prin autosesizare, existența unor informații false în solicitările de finanțare, AR are obligația de a sesiza Consiliul de Etică al AR pentru analiza cazurilor și stabilirea sancțiunilor ce urmează a fi aplicate potrivit legii.

Instituția Coordonator de Proiect:

- Întocmește și transmite BPCD raportările financiare și științifice ale proiectului, la finalul fiecărei etape de raportare. Formatul raportărilor este stabilit prin contractul de finanțare;
- Prin semnătura reprezentantului legal și prin semnătura directorului de proiect certifică, pe propria răspundere, legalitatea și corectitudinea informațiilor cuprinse în cererea de finanțare, acceptă implementarea proiectului în cadrul instituției, asigură sprijinul administrativ pentru proiect, asigură resursele indicate în cererea de finanțare, se angajează să sprijine desfășurarea proiectului în bune condiții și să angajeze membrii echipei proiectului, în condițiile legii, conform propunerii de proiect, în cazul în care proiectul este finanțat.

AR prin Fundația Patrimoniul:

- Asigură finanțarea și monitorizarea proiectului, în condițiile legii, ale contractului de finanțare și ale resurselor bugetare disponibile, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

12. Calendarul competiției

Prezentare schematică a competiției:

- a) Propunerea de proiect GAR a fost trimisă și înregistrată la BPCD.
- b) Propunerile prezentate vor fi supuse unui control general al eligibilității, efectuat de către BPCD, pentru confirmarea respectării cerințelor din Pachetul de informații, înainte de începerea procesului de evaluare individuală independentă *peer-review*.
- c) Evaluarea calității propunerilor eligibile va fi efectuată de către echipele de experți independenți. Acest lucru va avea ca rezultat un clasament al propunerilor și recomandărilor de finanțare/nefinanțare.
- d) Pe baza listei de clasificare, BPCD propune Biroului Prezidiului Academiei Române (BPAR) proiectele care vor primi finanțare și bugetele aferente acestora.
- e) Solicitanții sunt notificați cu privire la evaluarea propunerilor lor și a deciziilor luate.

Calendarul competiției GAR-2023 este următorul:

- Lansare competiție: 24 aprilie 2023
- Incheiere perioadă de depunere proiecte: 2 iunie 2023
- Afișare listă proiecte eligibile: 9 iunie 2023
- Procesul de evaluare (individuală): 12 iunie – 11 septembrie 2023
- Procesul de evaluare (în panel): 12 septembrie – 27 septembrie 2023
- Afișare rezultate finale: 2 - 16 octombrie 2023
- Contractare: noiembrie 2023